

زیست‌شناسی (۲)

دیبرستان روزبه ۲
اردی نوروزی ۱۳۹۹

موضوع: پاسخ تشریحی فصل ۳ (استخوان و ماهیچه)
پایه یازدهم / ۳

نام:

نام خانوادگی:

۱- گزینه ۲: دقّت کنید در بدن انسان در طی انقباض عضلات اسکلتی، به دنبال، در هم فرو رفتن رشته‌های پروتئینی (اکتینی و میوزینی) و تغییر موقعیت آنها نسبت به هم، صورت می‌گیرد. در واقع طول اکتین و میوزین ثابت می‌باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: با رسیدن پیام عصبی از مراکز عصبی، تحریک از طریق همیانه ویژه‌ای از یاخته عصبی به یاخته ماهیچه‌ای می‌رسد و ناقل عصبی از پایانه یاخته عصبی آزاد می‌شود. با آن‌صال این ناقین به گیرنده‌های خود در سطح یاخته ماهیچه‌ای، یک موج تحریکی در طول غشای یاخته ایجاد می‌شود.

گزینه «۲»: با اتصال پروتئین‌های میوزین به اکتین و تغییر شکل آن، خطوط Z سارکومر به هم نزدیک می‌شوند.

گزینه «۴»: با تحریک یاخته ماهیچه‌ای، سرهای پروتئین‌های میوزین به رشته‌های اکتین متصل می‌شوند و پلهای اتصال میوزین و اکتین تشکیل می‌شود.

۲- گزینه ۲: هم تارهای ماهیچه‌ای کند و هم تارهای ماهیچه‌ای تندر در ساختار خود پروتئین میوزین را دارند که از دو زنجیره پروتئینی ساخته شده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تارچه‌ها از واحدهای تکراری به نام سارکومر تشکیل شده‌اند که به تار ماهیچه‌ای ظاهر مخطوط می‌دهند. تارهای ماهیچه‌ای بر اساس سرعت انقباً به تار کند و تندر تقسیم‌بندی می‌شوند. بنابراین هر دو نوع تار ساختارهای تکرارشونده سارکومر را دارند.

گزینه «۳»: تارهای ماهیچه‌ای تندر برخلاف تارهای ماهیچه‌ای کند، میتوکندری کمتری دارند و انرژی خود را بیشتر از راه تنفس بی‌هوایی به دست می‌آورند.

گزینه «۴»: تارهای ماهیچه‌ای تندر برخلاف تارهای ماهیچه‌ای کند، رنگدانه قرمز میوگلوبین کمتری دارند.

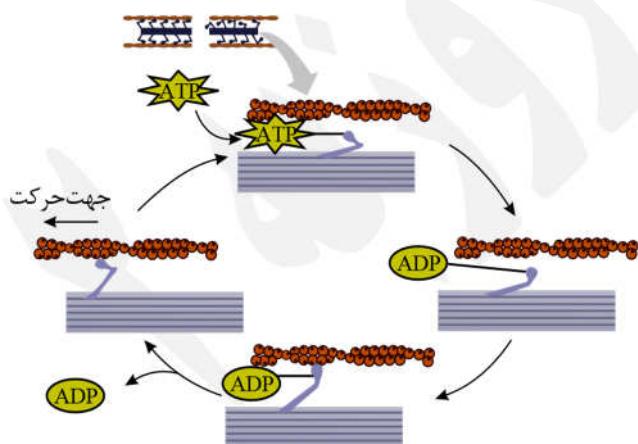
۳- گزینه ۳:

گزینه «۱»: سر میوزین هم‌زمان به اکتین و ATP متصل نمی‌باشد. پس از اینکه هیدرولیز شد سر میوزین عمودی شده و به اکتین متصل می‌شود.

گزینه «۲»: پس از هیدرولیز ATP سر میوزین به اکتین متصل است و بعد از آن سر میوزین به اکتین متصل می‌شود. پس در مدت زمانی کوتاه ADP به سر میوزین متصل است اما هنوز به اکتین متصل نشده است.

گزینه «۳»: پس از هیدرولیز ATP سر میوزین به اکتین متصل می‌شود. پس این دو هیچ‌گاه هم‌زمان به سر میوزین متصل نیستند.

گزینه «۴»: پس از هیدرولیز ATP سر میوزین به ADP متصل است. و بعد از آن به اکتین متصل می‌شود. در این حال در مدت زمانی ADP نیز به سر میوزین متصل است.

۴- گزینه ۲: موارد (ب) و (ج) صحیح است.

بررسی تک تک موارد:

الف) جمله نادرست. تغییر اختلاف پتانسیل الکتریکی در دو سوی غشا در دو حالت در نورون اتفاق می‌افتد، یک حالت، زمانی که پتانسیل استراحت به پتانسیل عمل تبدیل شود (زمانی که نورون حرکتی تحریک می‌شود) و زمانی که پتانسیل عمل به پتانسیل استراحت تبدیل شود.

دقت کنید گاهی اوقات نورون حرکتی مهار شده و اختلاف پتانسیل دو سوی غشای آن تغییر می‌کند، اماً انقباضی در ماهیچه مشاهده نمی‌شود.

ب) جمله درست. همه ماهیچه‌ها می‌توانند منقبض شوند. با اتصال پروتئین‌های میوزین به اکتین و تغییر شکل آن، خطوط Z سارکومر به هم نزدیک می‌شوند، نزدیک شدن خطوط Z باعث کوتاه شدن طول سارکومرها و در کل کاهش طول ماهیچه می‌شود. (انقباض)

ج) جمله درست. در ماهیچه‌ها تجزیه گلوکز هم در شرایطی که اکسیژن کافی باشد و هم در فعالیت‌های شدید که اکسیژن کافی به ماهیچه‌ها نمی‌رسد انجام می‌شود. (تجزیه گلوکز به صورت بی‌هوایی) اماً ماهیچه‌ها برای تجزیه کامل گلوکز قطعاً به اکسیژن نیاز دارند.

د) جمله نادرست. همه ماهیچه‌های اسکلتی با استخوان در اتصال نیستند، نظریه بندره خارجی انتهای مخرج.

۵- گزینه ۴: استخوان درشت نی در محل زانو با استخوان ران مفصل می‌شود، ولی استخوان نازک نی با استخوان ران مفصل تشکیل نمی‌دهد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱): استخوان‌های جانبی نسبت به محوری، نقش یه‌شتری در حرکات بدن دارند. استخوان‌های اسکلت جانبی و هم اسکلت محوری، در حرکات بدن نقش دارند. استخوان کتف و زند زبرین هر دو از استخوان‌های جانبی هستند.

گزینه ۲): استخوان‌های جمجمه برای مثال از مغز و چشم و گوش. محافظت می‌کنند. استخوان‌های قفسه سینه از شش‌ها و قلب محافظت می‌کنند.

گزینه ۳): بخش‌های محوری، محور بدن را تشکیل می‌دهند و از ساختارهایی مانند مغز و قلب حفاظت می‌کنند گرچه بخش‌هایی از آن هم در جویدن، شنیدن، صحبت کردن و حرکات بدن نیز نقش دارد. استخوان‌های کوچک گوش (چکشی، سندانی و رکابی) متعلق به اسکلت محوری می‌باشند. ترقوه از استخوان‌های جانبی است.

۶- گزینه ۲:

الف) (نادرست) دندنه‌ها از جلو به استخوان جناغ سینه که استخوانی پهن است و از پشت به مهره‌های ستون مهره‌ها که استخوان‌های نامنظم هستند، مفصل می‌شوند.

ب) (درس) در سطح درونی تن استخوان ران، همچنین در سر آن، بافت استخوان اسفنجی وجود دارد. در استخوان اسفنجی تیغه‌های استخوانی به صورت نامنظم قرار دارند.

ج) (نادرست) هر استخوان از دو نوع بافت متراکم و اسفنجی تشکیل شده است.

د) (نادرست) بالا بودن میزان هماتوکریت به معنی افزایش تعداد یاخته‌های خونی از جمله گوییچه‌های قرمز است. در این حالت مغز قرمز استخوان افزایش نمی‌یابد. در کم خونی‌های شدید، مغز زرد به قرمز تبدیل و میزان مغز قرمز زیاد می‌شود.

۷- گزینه ۲:

گزینه ۱): خارجی ترین بافت استخوانی، استخوان فشرده است. این بافت مغز قرمز ندارد.

گزینه ۲): در مجرای مرکزی استخوان، رگ خونی و در نتیجه گلbul قرمز وجود دارد. گلbul‌های قرمز هسته ندارند.

گزینه ۳): بیرونی ترین لایه تن استخوان دراز بافت پیوندی است. یاخته‌های این بافت، دارای فضای بین یاخته‌ای زیادی هستند.

گزینه ۴): یاخته‌های استخوانی فشرده، علاوه بر سامانه هاورس در اطراف این سامانه و در بین سامانه‌های هاورس نیز وجود دارند.

گزینه «۱»: بسته شدن مجرای خروج صفرا باعث می‌شود صفرا وارد روده باریک نشود. صفرا در جذب ویتامین‌های محلول در چربی از جمله ویتامین D نقش دارد. ویتامین D در جذب کلسیم نقش دارد. کاهش کلسیم سبب پوکی استخوان می‌شود.

گزینه «۲»: بروز حسا سیت به گلوتن گندم یا بیماری سلیاک سبب کاهش سطح جذب مواد و از جمله کاهش جذب ویتامین D و کلسیم می‌شود.

گزینه «۳»: افزایش میزان نمایه توده بدنی در یک فرد سالم نشانه افزایش وزن است. افزایش وزن سبب کاهش احتمال پوکی استخوان می‌شود.

گزینه «۴»: بی‌اشتهاای عصبی سبب کاهش تغذیه فرد و در نتیجه کاهش مواد جذبی از جمله کلسیم می‌شود. پس پوکی استخوان را افزایش می‌دهد.

۹- گزینه ۳: یاخته‌های ماهیچه اسکلتی دارای ظاهر مخطط و بیش از دو هسته هستند.

گزینه «۱»: ماهیچه‌های مخطط تحت تأثیر اعصاب حرکتی پیکری هستند نه خودمختار.

گزینه «۲»: در فعالیت‌های شدید یاخته‌های ماهیچه اسکلتی تنفس بی‌هوایی انجام می‌دهند. و در اثر تجمع لاکتیک اسید گیرنده‌های درد تحریک می‌شوند.

گزینه «۳»: گیرنده‌های حس وضعیت در ماهیچه‌های اسکلتی وجود دارند و با کاهش طول ماهیچه تحریک شده و پیام به دستگاه عصبی مرکزی ارسال می‌کنند.

گزینه «۴»: غلاف پیوندی اطراف عضله در انتهای عضله به زردپی تبدیل می‌شود. زردپی در حفاظت از مفاصل نقش دارد.

۱۰- گزینه ۴: بخش ۱ و ۲ و ۳ به ترتیب نشان‌دهنده رشته نازک، ضخیم و خط Z است. حالت A وضعیت استراحت و حالت B وضعیت انقباض را نشان می‌دهد.

گزینه «۱»: حالت A وضعیت استراحت ماهیچه را نشان می‌دهد. در این حالت، اکتین و میوزین با یکدیگر در تماس نیستند.

گزینه «۲»: رشته‌های اکتین و میوزین در حال استراحت و انقباض تغییری نمی‌کنند.

گزینه «۳»: یون‌های کلسیم موافق شبی غلظت خود از شبکه آندوپلاسمی خارج می‌شوند. یون‌های کلسیم به محل‌های واکنش اکتین متصل و سبب اتصال سرهای میوزین با اکتین می‌شوند و این عمل روند انقباض ماهیچه را سبب می‌شود. در نتیجه شکل B ایجاد می‌شود.

گزینه «۴»: هنگام انقباض ماهیچه و استراحت، بخش تیره تغییری نمی‌کند.

۱۱- گزینه ۴:

گزینه «۱»: تارهای ماهیچه‌ای که برای حرکات استقاماتی ویژه شده‌اند، تارهای کند میتوکندری زیادی دارند.

گزینه «۲»: تارهای کند دارای مقدار زیادی رنگدانه قرمز (میوگلوبین) هستند. این تارها بیشتر انرژی خود را از تنفس هوایی به دست می‌آورند.

گزینه «۳»: تارهای تند، مقدار بیشتری لاكتیک اسید تولید می‌کنند، زیرا بیشتر انرژی خود را از راه بی‌هوایی به دست می‌آورند. این تارها در افراد با نمای توده بدنی کم و زیاد وجود دارند.

گزینه «۴»: همه تارهای ماهیچه‌ای دارای میوگلوبین هستند و به کمک آن اکسیژن را ذخیره می‌کنند. در همه تارهای ماهیچه‌ای ممکن است تجزیه گلوکز به صورت بی‌هوایی و یا ناکامل انجام شود.

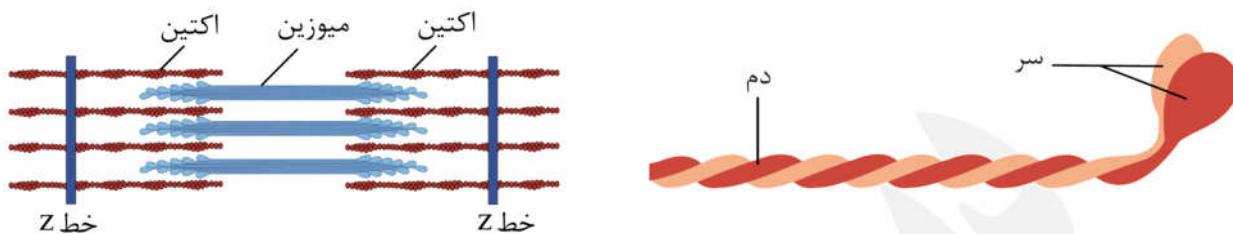
۱۲- گزینه ۳: مورد چهارم نادرست

مورد اول. هر رشته اکتین در یک سمت به خط Z متصل می‌باشد.

مورد دوم. هر مولکول میوزین از دو رشته به هم پیچیده تشکیل شده است.

مورد سوم. در طی انقباض سر مولکول‌های میوزین به رشته اکتین متصل می‌شود. هر رشته اکتین چندین محل اتصال برای سرهای میوزین دارد.

مورد چهارم. پس از آزادسازی کلسیم، این یون‌ها وارد سارکومر شده و در تماس با رشته‌های اکتین و میوزین قرار می‌گیرند، اما واکنش آن‌ها با اکتین سبب شروع روند انقباض می‌شود.

۱۳- گزینه ۲:

گزینه ۱: مهره‌داران دارای اسکلت درونی استخوانی هستند. همه مهره‌داران در بخش پشتی بدن دارای طناب نخاعی هستند که بخش برجسته آن در جلو، مغز را ایجاد می‌کند.

گزینه ۲: حشرات و سخت‌پستان نمونه‌ای از جانوران دارای اسکلت بیرونی هستند. حشرات دارای لوله‌های منشعب و مرتبط با هم هستند که تبادلات گازی از طریق آن‌ها انجام می‌شود.

گزینه ۳: اساس حرکت در همه جانوران یکسان است. برای حرکت در یک سو، جانور باید نیرویی در خلاف آن وارد کند.

گزینه ۴: مهره‌داران، گردش خون بسته دارند. بنابراین یاخته‌های خونی می‌توانند در تماس با لایه پوششی رگ‌ها و قلب قرار گیرند.

۱۴- گزینه ۲:

گزینه ۱: پس از اتصال ATP به سر میوزین، سرهای میوزین از اکتین جدا می‌شوند.

گزینه ۲: پس از جدا شدن ADP سرهای میوزین به سمت وسط سارکومر خم شده و اکتین‌ها را با خود به وسط سارکومر می‌کشد. به این ترتیب فاصله خطوط Z کم می‌شود.

گزینه ۳: کم شدن فاصله رشته‌های ضخیم سارکومرهای مجاور از یکدیگر هنگام انقباض ماهیچه رخ می‌دهد. بلافاصله قبل از اتصال اکتین به سر میوزین، انقباضی صورت نگرفته است.

گزینه ۴: یون‌های کلسیم با مصرف ATP و خلاف شیب غلظت به شبکه آندوپلاسمی وارد می‌شوند. از طرفی بلافاصله قبل از اتصال و تجزیه ATP یون‌های کلسیم از شبکه آندوپلاسمی بدون مصرف ATP خارج شده‌اند.

۱۵- گزینه ۳:

گزینه ۱: هر دو بافت استخوان فشرده و اسفنجی دارای رگ‌های خونی هستند.

گزینه ۲: در بافت استخوانی فشرده، بین تیغه‌های استخوانی وجود ندارد. این ویژگی مربوط به بافت اسفنجی است.

گزینه ۳: بافت‌های استخوانی نوعی بافت پیوندی هستند. در اغلب بافت‌های پیوندی، یاخته‌هایی وجود دارند که وظیفه ترشح کلازن را بر عهد دارند. در بافت استخوانی این وظیفه بر عهده یاخته‌های استخوانی است.

گزینه ۴: در هر دو نوع بافت استخوانی، فضای بین یاخته‌ها زیاد است. این ویژگی بافت‌های پیوندی است.

۱۶- گزینه ۳:

گزینه «۱»: برخی ماهیچه‌های مخطط مانند بنداره خارجی انتهای راست روده و میزراه، همچنین ماهیچه حلق و ابتدای مری به استخوان متصل نیستند.

گزینه «۲»: ماهیچه‌های اسکلتی در طی انقباض‌های شدید، از اسید چرب استفاده می‌کنند.

گزینه «۳»: همه یاخته‌های ماهیچه اسکلتی برای انقباض خود به آزاد شدن کلسیم نیاز دارند. بنابراین همه آن‌ها مقادیری یون کلسیم در شبکه آندوپلاسمی خود دارند.

گزینه «۴»: یاخته‌های ماهیچه اسکلتی، تحت کنترل اعصاب حرکتی پیکری هستند.

۱۷- گزینه ۲:

عامل	تأثیر بر تراکم و توده استخوان
افزایش میزان نمک‌های کلسیم ماده زمینه‌ای	افزایش تراکم (+)
فعالیت بدنی مانند ورزش	افزایش تراکم (+)
صرف نوشیدنی‌های الکلی و دخانیات	کاهش تراکم (-)
اختلال در ترشح برخی هورمون‌ها	کاهش تراکم (-)
افزایش وزن	افزایش تراکم (+)
صرف کلسیم غذا و مصرف نوشابه	کاهش تراکم (-)
استفاده کمتر از استخوان (حالت وزنی)	کاهش تراکم (-)
D	کمبود ویتامین

با توجه به جدول فوق، فقط موارد «الف» و «د» درست هستند.

افزایش میزان نمک‌های کلسیم در ماده زمینه‌ای استخوان و انجام فعالیت‌های ورزشی سبب افزایش توده استخوانی می‌شود. مصرف نوشیدنی‌های الکلی و دخانیات، همچنین اختلال در ترشح برخی هورمون‌ها سبب کاهش توده استخوانی می‌شود.

بنابراین موارد «الف» و «د» صحیح و موارد «ب» و «ج» نادرست می‌باشد.

۱۸- گزینه ۱:

گزینه «۱»: در استخوان لگن، بافت اسفنجی حاوی مغز قرمز استخوان است. در بافت اسفنجی تیغه‌های استخوانی به صورت نامنظم قرار گرفته‌اند.

گزینه «۲»: در استخوان لگن بافت اسفنجی و فشرده دارای رگ‌های خونی هستند. بافت استخوان فشرده به صورت استوانه‌هایی هم مرکز از یاخته‌های استخوانی است.

گزینه «۳»: در هر دو استخوان اسفنجی و فشرده، یاخته‌های استخوانی کلاژن را تولید و ترشح می‌کنند. تولید یاخته‌های خونی در مغز قرمز استخوان صورت می‌گیرد نه بافت استخوانی.

گزینه «۴»: در هر دو نوع استخوانی، در ماده زمینه نمک‌های کلسیم وجود دارد. در بافت استخوان اسفنجی حفره‌های حاوی مغز استخوان وجود دارد.

۱۹- گزینه ۲:

گزینه «۱»: تارهای تنده، راکیزه بیشتری در ساختار خود دارند.

گزینه «۲»: همه تارهای ماهیچه‌ای تنده و کنده، دارای چندین هسته در ساختار خود هستند.

گزینه «۳»: تارهای تنده مقدار کمتری میوگلوبین برای ذخیره اکسیژن دارند.

گزینه «۴»: تارهای کنده، بیشتر تنفس هوایی دارند و در نتیجه مقدار کمتری لاکتیک اسید تولید می‌کنند.

گزینه «۱»: استخوانهایی در بدن وجود دارند که در دو سمت خود با استخوانهای دیگر مفصل می‌شود. مثلاً استخوان بازو از بالا با گفت و از پایین با زند زیرین و زند زبرین مفصل می‌شود.

گزینه «۲»: با تأثیر هورمون اریتروپویتین بر یاخته‌های بنیادی مغز قرمز استخوان، تعداد یاخته‌های خونی که نوعی یاخته بافت پیوندی هستند افزایش می‌یابد.

گزینه «۳»: شدت تراکم استخوانی در مردان ۴۰ تا ۵۰ سال برابر با مردان ۶۰ تا ۷۰ ساله است.

گزینه «۴»: در صورت کاهش شدید صفرا جذب ویتامین D که یک ویتامین محلول در چربی است نیز کاهش می‌یابد. کاهش ویتامین D سبب کاهش جذب کلسیم و در نتیجه کاهش تراکم توده استخوانی می‌شود.

۲۱- گزینه ۲: استخوانهای شکل بدن را تعیین و نیز چارچوبی را ایجاد می‌کنند تا اندام‌ها بر روی آن‌ها مستقر شوند. اسکلت استخوانی محوری از بخش‌های حساسی، مانند نخاع، قلب، مغز و شش‌ها حفاظت می‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: بافت استخوان یکی از انواع بافت پیوندی است. بافت پیوندی در ماده زمینه خود دارای رشته‌های پروتئینی مانند کلاژن است که این رشته‌ها توسط سلول‌های بافت پیوندی (در اینجا بافت استخوانی) ترشح می‌شوند.

گزینه «۳»: هر استخوان از دو نوع بافت استخوانی فشرده و اسفنجی تشکیل شده است.

گزینه «۴»: ماده زمینه بافت استخوانی از پروتئین‌هایی مانند کلاژن و مواد معدنی تشکیل شده است.

۲۲- گزینه ۴:

گزینه «۱»: رشته‌های میوزین در حالت استراحت و انقباض به خطوط Z متصل نیستند. دیافراگم در حالت مسطح در حال انقباض است.

گزینه «۲»: در حالت انقباض خطوط Z به یکدیگر نزدیک می‌شوند.

گزینه «۳»: یون‌های کلسیم در حالت استراحت به شبکه آندوپلاسمی بازمی‌گردند.

گزینه «۴»: در حالت انقباض، طول سارکومر کوتاه می‌شود اماً بخش تیره تغییری نمی‌کند.

۲۳- گزینه ۲: ماهیچه دوسران فقط از نمای پشتی بدن قابل مشاهده می‌باشد.

۲۴- گزینه ۱: فک پایین با استخوانی از جمجمه مفصل می‌شود و این مفصل از نوع متحرک است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: مفصل بین استخوان بازو و گفت از نوع گوی- کاسه‌ای (متحرک) است.

گزینه «۳»: مفصل آرنج از نوع لولایی است.

گزینه «۴»: مفصل بین دو استخوان مهره کمری از نوع لغزنده است.

۲۵- گزینه ۲: کپسول مفصلی، رباط و زردپی در کنار یکدیگر مانند استخوانهای مجاور مؤثر هستند. زردپی جزء مفصل نیست. مایع مفصلی توسط پرده سازنده مایع مفصلی ساخته می‌شود. مایع مفصلی و غضروف در لیز خوردن استخوانهای مجاور مؤثرند. تمام این سه ساختار مطرح شده، به استخوان که یک نوع بافت پیوندی است، اتصال دارند.

۲۶- گزینه ۴: در حالت استراحت سارکومرها (پس از انقباض) در یک تارچه، سرهای میوزین موجود در دو انتهای میوزین، از سرهای میوزین سارکومر مجاور دور می‌شوند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: افزایش فاصله خطوط Z در یک سارکومر، به معنای استراحت آن است. در مرحله انقباض ماهیچه، سرهای پروتئین‌های میوزین به رشته‌های اکتین متصل می‌شوند.

گزینه «۲»: کاهش فاصل خطوط Z در یک سارکومر، به معنای انقباض آن است؛ اما همه ماهیچه‌های اسکلتی به استخوان متصل نیستند.

گزینه «۳»: با استراحت ماهیچه اسکلتی (نه هنگام انقباض)، یون‌های کلسیم به کمک انتقال فعال و با مصرف ATP وارد شبکه آندوپلاسمی می‌شوند.

-۲۷- گزینه «۴»: تارهای ماهیچه‌ای تند بیشتر انرژی خود را از طریق تنفس بی‌هوایی به دست می‌آورند.

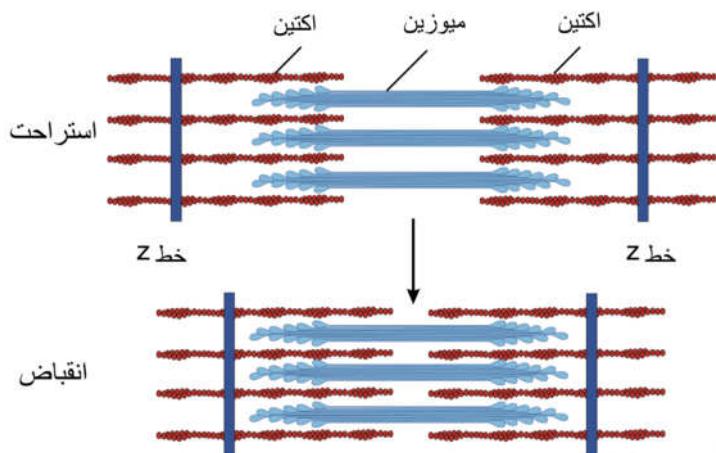
بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تارهای ماهیچه‌ای نوع کند، حاوی میوگلوبین هستند، نه پروتئین‌های شبیه میوگلوبین.

گزینه «۲»: تارهای ماهیچه‌ای نوع تند بیشتر تنفس بی‌هوایی دارند.

گزینه «۳»: تارهای ماهیچه‌ای نوع کند، به علت وجود مقادیر فراوان رنگ میوگلوبین به رنگ قرمز دیده می‌شوند.

-۲۸- گزینه «۴»: با آزاد شدن یون‌های کلسیم از شبکه آندوپلاسمی یاخته‌های ماهیچه‌ای، این یون‌ها در تماس با رشته‌های پروتئینی قرار می‌گیرند.

گزینه «۲»: رشته‌های اکتین به خط Z متصل‌اند و درون میان یاخته ماهیچه‌ای قرار دارند، اما ناقل‌های عصبی به یاخته ماهیچه‌ای وارد نمی‌شوند.

گزینه «۳»: رشته‌های اکتین و میوزین کوتاه نمی‌گردند، بلکه طول نوار روشن کاهش می‌یابد.

-۲۹- گزینه ۱: همه مهره‌داران در ساختار اسکلت درونی خود دارای غضروف هستند. در مهره‌داران طناب عصبی پشتی دیده می‌شود که درون سوراخ مهره‌ها جای گرفته است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: در ماهی‌های غضروفی (مثل کوسه‌ها و سفره‌ماهی‌ها) استخوان وجود ندارد.

گزینه «۳»: تنها در ماهیان غضروفی غدد راست روده‌ای محلول نمک (سدیم کلرید) بسیار غلیظ را به روده ترشح می‌کنند.

گزینه «۴»: خط جانبی کانالی در زیر پوست ماهی‌های کانالی است که حاوی یاخته‌های مژک‌دار است (نه همه مهره‌داران).

-۳۰- گزینه ۴ ماهیچه‌ای که در انعکاس عقب کشیدن دست در برخورد با جسم داغ منقبض می‌شود ماهیچه دوسر بازو است که همانند ماهیچه‌های شکمی از نمای جلویی بدن قابل مشاهده می‌باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ماهیچه دوسر بازو همانند ماهیچه دیافراگم (میان بند) جزء ماهیچه‌های اسکلتی می‌باشند.

گزینه «۲»: برخی ماهیچه‌های اسکلتی به استخوان متصل نیستند، مانند بنداره خارجی مخرج

گزینه «۳»: گروهی از یاخته‌های ماهیچه‌ای قلبی دوسته‌ای هستند.